

چشم انداز معرفی سبزی جدید و با ارزش بنام «پینو»

Solanum muricatum, Aiton, (pepino)

سید حسین نعمتی¹

۱ - عضو هیئت علمی گروه علوم باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی

یکی از روشهای مهم اصلاح نباتات وارد کردن (Introduction) و سازگار کردن ارقام و گونه هاست. پینو (Pepino) یکی از سبزی‌های میوه‌ای است که منشأ پیدایش آن آمریکای جنوبی است (پرو، شیلی، اکوادور و کلمبیا).

این گیاه در سالهای اخیر مورد توجه متخصصین تعدادی از کشورهای پیشرفته قرار گرفته است بطوری که در آمریکا، استرالیا، نیوزلند، هلند، فلسطین اشغالی و روسیه مورد تحقیق فراوان قرار می‌گیرد. همچنین این گیاه دارای اهمیت تجاری و صادراتی زیادی است بطوری که سطح زیر کشت و صادرات پینو در کشور اکوادور در ۱۵ سال اخیر ۳ برابر شده است. در کشور نیوزلند این محصول را در شرایط مزرعه‌ای کشت می‌کنند و حدود ۶۰ تن در هکتار میوه برداشت می‌کنند. در بعضی از کشورهای شمالی اروپا این محصول در گلخانه پرورش می‌یابد. این نبات در صورت سازگار شدن در کشور ما می‌تواند جایگاه خاصی در بین

محصولات باغبانی صادراتی ما پیدا کند. هدف از اجرای این طرح برداشتن گام اول در سازگار کردن این محصول در شرایط ایران می‌باشد و طرحهای تکمیلی بعدی می‌تواند گامهای دیگری در توسعه و گسترش کمی و کیفی این محصول بردارد. در سال ۱۳۸۳ آزمایشات سازگاری این گیاه در دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد آغاز گردید. آزمایشات اولیه شامل بررسی روشهای ازدیاد گیاه می‌باشد. در اولین آزمایش انجام یافته ازدیاد بذری گیاه با ۳ تیمار و ۵ تکرار در قالب طرح کاملاً تصادفی انجام گردید. تیمارهای آزمایش عبارت بودند از: کشت بذری در بستر خاکی (مخلوط خاک برگ، ما سه و خاک)، کشت بذری در بستر پیت و کشت آزمایشگاهی بذری در پتری دیش برای جوانه‌زنی و سپس انتقال به بستر پیت. تجزیه واریانس داده‌های آزمایش نشان می‌دهد که این سه روش برای درصد جوانه‌زنی و ایجاد نشاء با هم تفاوت معنی داری در سطح احتمال ۱٪ دارند بطوری که در روش کشت بذری در بستر خاکی جوانه‌زنی و ایجاد نشاء ۴٪ در روش کشت بذری در بستر پیت ۵۲٪ و در روش کشت آزمایشگاهی بذری در پتری دیش برای جوانه‌زنی و سپس انتقال به بستر پیت این میزان ۲۴٪ بود. در منابع علمی مختلف اطلاعات نه چندان دقیقی در مورد ازدیاد با بذری ذکر شده است و به طور کلی ازدیاد بذری این گیاه را مشکل و با موفقیت کم ذکر کرده اند. نشاءهای بذری حاصل ابتدا بسیار ضعیف و نیاز به مراقبت زیادی داشتند اما پس از یک ماه رشد سریعی را شروع کردند.